

“Els estudiants de les universitats catòliques han de voler viure per als altres”

Dij, 25/11/2021 per Catalunya Religió

(*Montserrat Boixareu -CR*) La Federació d'Universitats Catòliques Europees ([FUCE](#)) va ser creada el 1991 amb l'objectiu d'enfortir la xarxa d'universitats catòliques europees. L'actual president és el reverend professor **Michael Mullaney**, doctor en dret canònic i professor al St. Patrick's College d'Irlanda. Amb ell parlem sobre el treball de la Federació i les qüestions principals que han tractat en l'[Assemblea General de la Federació](#) que s'ha celebrat aquest mes de novembre a Barcelona, a l'Ateneu Universitari Sant Pacià.

Quins són els objectius principals de la FUCE des que es va crear l'any 1991?

L'objectiu primer i més clar de la FUCE és proveir d'una estructura a totes les universitats catòliques i pontifícies d'Europa per poder-se unir i col·laborar juntes, de forma solidària. El que volem és que això ens permeti afrontar els reptes que tenim plantejats mitjançant aquest intercanvi de coneixements, experiència i mestratge. Això és el principal.

Quins reptes que tenen plantejats?

Discutim junts temes d'interès comú, nous desenvolupaments i nous reptes. Un d'aquests és el d'estudiar la presència de l'islam a Europa actualment. Un altre projecte consisteix a intentar respondre noves qüestions. Quan el **papa Francesc** va visitar el Parlament Europeu va parlar sobre un nou humanisme europeu. Hem agafat aquesta qüestió i hem organitzat un programa d'estiu per a joves de diferents universitats catòliques d'Europa, el Líban, Geòrgia i Albània. Es reuneixen amb l'objectiu de discutir sobre un nou humanisme europeu.

En quins programes i plans d'estudis participen?

Oferim beques i ajuts a estudiants d'universitats catòliques fora del programa Erasmus per tal que puguin estudiar a facultats i universitats catòliques europees. I intentem que els estudiants de l'àmbit Erasmus puguin entrar en programes d'universitats catòliques europees. Aquesta trobada, per exemple, ens dona l'oportunitat de mirar com diferents universitats poden col·laborar en acords bilaterals o en grup en àrees especialitzades per tal d'establir acords entre elles. Treballem en xarxa per estrènyer els lligams entre les universitats catòliques.

Quines són les qüestions específiques que han tractat en aquesta trobada?

Avui hem tractat qüestions sobre tecnologia i intel·ligència artificial i ahir sobre la universitat catòlica i la cultura.

Què defineix les universitats catòliques?

Penso que les universitats catòliques no han de ser iguals que les altres universitats. La temptació és fer-se iguals a les altres universitats. Moltes de les universitats catòliques tenen facultats amb bona reputació. Molta gent va a les facultats catòliques de dret o medicina o empresa o molts professors volen ensenyar en facultats catòliques. Possiblement molta gent vol trobar una bona feina a partir del fet que la universitat consta al seu CV. El repte de les universitats catòliques és el de no ser un instrument per trobar una bona feina. Moltes vegades els dic als meus estudiants que ells venen a la universitat no per trobar després una feina que els agradi sinó una vida que els agradi. L'objectiu de l'educació catòlica és el de no caure en la trampa de ser només un negoci, de no caure en una visió utilitària, sinó tenir una visió holística de l'educació.

En què consisteix aquesta visió holística de l'educació?

Si a les universitats catòliques només treballéssim per tenir èxit en el sentit d'aconseguir xifres cada vegada més importants per tenir només prestigi i les millors facultats, amb això podríem perdre quelcom. L'important és no perdre de vista la vocació ni l'educació holística que podem donar a la gent. Aquesta perspectiva està arrelada a la bonanova de l'evangeli i forma part de l'ètica i de la rica tradició catòlica en humanitats. És important el fet que, siguin quines siguin les matèries que ofereixin les facultats catòliques, els estudiants estiguin exposats a una base de matèries més gran per ampliar la seva preparació. La temptació per a les universitats catòliques seria la de perdre aquest deure. Això voldria dir perdre el sentit catòlic de la seva tasca educativa.

Com afecta aquesta educació als estudiants?

Volem que els nostres estudiants acabin la universitat no només treballant per a ells sinó que els volem oferir una perspectiva del món i de la societat segons la qual ells tenen una contribució a fer-hi. Que sàpiguen que la vida no és només per a ells sinó que hi ha d'altres famílies que hi viuen. Això és important, el fet que s'adonin que vivim en societat.

Hi ha diferències entre les universitats dels països membres de la FUCE?

Sí, és clar, cada país és únic. Avui, per exemple, hem tingut una presentació molt bona sobre els reptes que tenen les universitats libaneses. Com sabeu, al Líban estan en una situació dramàtica a tots els nivells, social, polític i econòmic. Un dels reptes als quals s'enfronten les universitats catòliques dels diferents països és, per

exemple, la secularització. A Irlanda és molt gran. Les facultats catòliques es troben en un territori totalment nou en una Irlanda postcristiana. Un país que era profundament catòlic ara està secularitzant-se de manera molt radical. Un altre aspecte és que, encara que siguem universitats catòliques, als nostres països hem de trobar la manera de col·laborar amb les universitats públiques, amb diferents programes i intercanvis d'estudiants, per enriquir-nos i no tancar-nos en la nostra situació particular. Els reptes són diferents per a cada país, però jo crec que aprenem els uns dels altres, aprenem junts quan ens trobem.

Com afecta la secularització les universitats catòliques?

La secularització és el repte al qual hem de respondre la majoria d'universitats catòliques europees. La pèrdua de la fe i el repte de les universitats catòliques d'expressar la seva fe de manera que sigui accessible, amb sentit, de manera dialogant amb el món i la gent jove d'avui. I, malgrat que molta gent en la nostra societat hagi abandonat la fe, hi ha encara molts valors que l'Església catòlica pot oferir. Valors que poden influenciar, però sense imposar-los, oferint-los de manera clara, persuasiva, intel·lectual, creïble. Aquest és el repte específic de la universitat catòlica. El nostre objectiu no és imposar sinó articular aquests valors de manera moderna i intel·ligent.

Demaneu algun tipus de compromís al professorat de les vostres universitats?

Si la teva institució ensenya una determinada orientació dels valors ho has de testimoniar. No pots tenir un doble estàndard cap a la teva plantilla i cap als teus estudiants. Si la teva institució és d'alguna manera un testimoni se suposa que els teus treballadors han de tenir una manera de viure, una ètica i una actitud respectuoses envers la tasca de la FUCE. Jo crec que en la nostra institució hi ha molta diversitat i hi ha un gran respecte, una gran entesa. Evidentment, en termes pràctics, si la teva institució rep ajuts públics ha d'estar d'acord amb el dret públic pel que fa als treballadors. Però, evidentment, el compromís ha de ser diferent en una universitat catòlica. Actualment tothom vol treballar en una universitat catòlica, encara que no siguin creients. És una elecció que fan ells mateixos i això vol dir que la seva pròpia elecció i el seu estil de vida reflecteixen d'alguna manera l'ètica i els valors de la institució catòlica.

Com descriuria els estudiants de les universitats catòliques europees?

Les universitats catòliques i pontifícies no són diferents de les altres universitats, hi trobes totes les diferents perspectives de la vida. Els estudiants són molt oberts i molt idealistes, encara que no siguin creients, són molt idealistes. Tenen grans valors. Estan molt preocupats per la justícia social, pel medi ambient, pel canvi climàtic, tenen molta sensibilitat pels pobres, per la igualtat, la inclusió, la discriminació. Potser no tenen creences molt fortes, però tenen valors molt forts que són compatibles amb l'evangeli i la institució catòlica. Per aquí és per on podem connectar amb ells. Són estudiants que tenen passió per la vida. Els que són creients volem que siguin forts testimonis a dins de la institució.

Amb quines dificultats es troben aquests estudiants?

Hi ha també un tipus de fragilitat per als estudiants. Han de lluitar amb molts reptes. En els mitjans de comunicació social, hi ha molta pressió per a la gent jove.

Tenen molts valors, però també tenen moltes pressions, en moltes qüestions, com l'abús de l'èxit o un ambient molt sexualitzat. Tenen molta llibertat i això també vol dir que tenen moltes pressions. Nosaltres intentem que esdevinguin ciutadans responsables, que sàpiguen escollir bé per tal d'aconseguir una vida que els ompli, tant si són creients com si no ho són. Jo soc professor de teologia i tots els meus estudiants són creients. Això vol dir que el que intentem és connectar amb ells a partir dels seus valors per tal d'aconseguir que els puguin desenvolupar.

Quina és l'especificitat de la formació dels estudiants de les universitats catòliques?

Penso que el més important serà que, tant si són creients com si no ho són, aconseguixin tenir un fort impacte en la societat. Això és el que és important, que vulguin viure les seves vides per als altres, que es preocupin pels més vulnerables, que tinguin un gran sentit de justícia. Això és al que aspiro per a la gent jove que ve a estudiar a una universitat catòlica. Per als que tenen fe, que la seva fe s'enforteixi, perquè siguin testimonis coratjosos enmig del món. I, pel que fa als que no són creients, que tinguin un sentit molt gran de responsabilitat social quan deixin la universitat.